

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Проект „Мемофиш. Памет и бъдеще. Истории за дунавската цивилизация“, eMS
ROBG-420

**ТЕРЕННО
АУДИОВИЗУАЛНО ПРОУЧВАНЕ
НА ТРАНСГРАНИЧНИ РИБАРСКИ ОБЩНОСТИ**

ИНТЕРВЮ
Милена Ламбаджиева, Тутракан

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

www.interregrobg.eu

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Как стана така, че стана рибар?

Работих в детска градина. Заплатата на месец беше 120 лева. И един колега нямаше с кого да излезе за риба. Предложи ми да излезем двамата. Аз му обясних, че не разбирам нищо от риболов. Той каза: „Няма нищо страшно. Аз ще ти кажа какво да правиш и ще хванем риба.“ И излязох, хванахме доста риба. Изкарах повече пари, отколкото за една заплата на месец. И оттам се запалих. Работех в детска градина. После ходех вечер за риба, през деня на работа. Но доста трудно ми беше. И от риболов изкарах много повече, отколкото в детската градина. И така, 97-а година вече окончателно напуснах детската градина, защото ми беше много трудно и на двете места. И малко дете имах. А за риба ходя от 89-а година.

И кой те научи всъщност на тънкостите на занаята?

С течение на времето се учиш. С този работиш, научаваш нещо. С другия работиш, научаваш нещо и така.

Имаш ли собствена лодка?

Да.

Кога си купи лодката? Разкажи ми как се случи това?

Лодката си купих, 90-а година. Мъжът ми и той имаше лодка. И две лодки не можехме да поддържаме. После се наложи да продам моята лодка с мотора. Остана само неговата. Беше дървена. Тогаваше само дървени лодки и една-две имаше пластмасови. А сега от пет години си купихме и пластмасова нова лодка.

Сигурно е по-лесно с пластмасовата лодка?

Да, наистина е. Няма много поддръжка. Дървената лодка трябва пролетта, есента да се бланкосва. Ремонти да се правят постоянно, а бланк няма. И така.

Милена, какво значи „бланк“, да се бланкосва?

Катран.

Откъде се взема?

Преди ни го носеха от „Кремиковци“, но и там вече го няма.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Ами то няма „Кремиковци” вече. Колко души побира една лодка? Как ходите за риба?

Нашите лодки се водят рибарски. Нямаме право да качваме повече от двама човека в лодката, когато риболуваме. А, когато излизаме на разходка, може и повече.

Какъв вид регистрация се води това?

На лодката?

Да. Когато се регистрираш?

Речно плаване на лодката се води. Когато имаш риболовен билет, се пише в риболовния билет, че повече от двама човека не може да се качат да риболуват.

Има ли разлика между рибарите, които ловят риба с мрежи и тези, които ловят риба с въдици например?

Да. Рибарите, които са с въдици, могат да хвърлят навсякъде. Докато ние си хвърляме на определени места. И си чистим места, където риболуваме.

Как се казва това място, където ти си хвърляш?

Това място се казва тона. Да кажем, има тона от 200 метра, има 500 метра. Има тони и по километър, има и по два. Зависи от местата, къде работиш.

Вашата тона къде е?

Аз знам много тони, тъй че, където има по-малко лодки, там отивам, защото не ми се чака ред.

Как е с реда на тоната? Какво означава това?

Както се разберам с колегите. Някои от колегите казват, когато излезе лодката, изкара си мрежата и се върне на брега, другата да излезе да пуска. Зависи колко лодки сме. Ако сега сме две лодки примерно, като изкара тоната и се качва горе на мястото, където сме спрели и оттам другата лодка излиза. Зависи как ще се разберам.

А, как се поддържа тази тона?

С редовно пускане.

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Какво значи? Да ми го обясниш, защото просто не зная?

Ами редовно пускане на мрежите. Някой път се спират някои чукани, но ние с мрежите ги изкарваме.

И това всъщност е поддръжката на тоната?

Да. А някой път водата измива, чукан излиза. И тогава вече пускаме, имаме въжета с гюлета и с проволки. Пускаме, слагаме на двете лодки едно дърво и с едно друго - манивела, като хванем чукана, почваме да въртим, да го изкараме.

И го изваждате чак на...

Да, вадим го на брега, да не ни пречи на мястото, където ще работим.

Да, разбирам. Има ли забранени места за риболов тука във вашия участък?

Да, има. Има зони, където е влажна зона, където нямаме право. Нали от 200 метра там до колко нямаме право да пускаме.

Съобразяват ли се рибарите с тези забрани?

Ами, почти се съобразяват, защото глобите са големи.

Има ли връзка между тоната и затона?

Затон?

Знаеш ли, какво е затон?

Затон е място, където е в самия остров, се образува нещо като трап. Когато се изтегли водата, този трап остава вътре пълен с вода. Някой път и рибата остава там, не излиза.

И това е затон?

Да.

Ами, заливни гори?

Водата като се качи, залива и островите.

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Тука вие сега на кой остров ходихте да хвърляте?

Ние ходихме на Пожаревския остров.

Той един остров ли е Пожаревският остров?

Пожаревският остров, който е тука долу, той е доста голям. Има също горе румънският остров, този където е, но ние там нямаме право да работим. Минаваме оттам и отиваме горе на Бръшлян, там на другия остров, срещу Цар Самуил където е. Но аз вече почти...

Какво?

Почти вече отбягвам да ходя за риба, защото ходя само, когато е спокойно времето.

И с какво си изкарваш хляба?

Занимавам се с други работи. Шия дрехи вкъщи и така.

Само от рибарлък може ли да се живее достойно, в смисъл да си изкараш парите?

Преди можеше, но сега - не.

Защо? Какво се промени?

Ами, от година на година рибата изчезва.

Защо изчезва рибата, Милена?

Навъдиха се доста токаджии. Бият на ток и унищожават рибата, на бомби.

Това ли е причината според теб?

Преди по-често зарибяваха, а сега не виждам да зарибяват, и така.

Има ли някаква конкуренция сега, примерно румънските рибари, нашите?

Там, почти нямат рибари. Тука от Олтеница до горе са само три лодки, които си купуват местата. И зависи, за колко време. И почти не работят.

Като се тръгне за риба, какво е най-важното нещо, което трябва да си приготвиш? Кое трябва да ти е в ред?

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Ами, вода, храна, защото не се знае времето, дали ще можеш да се прибереш. Да си имаш вода и храна, ако има доста вълни и не можеш да се прибереш. Дърпаш си лодката на брега и изчакваш времето.

Каква стръв се използва за различните видове риба? Можеш ли да ми разкажеш малко?

При нас на мрежите ние не използваме стръв.

Мрежите се хвърлят и рибата се..?

Има си мрежи определен вид. Примерно, ако върви скумрия, слагам мрежи за скумрия. Ако искам да ходя за толстолоб, сменям мрежите, слагам за толстолоб и така.

По какво се различават мрежата за скумрия от мрежата за толстолоб?

Ами, по-малко око, по-голямо око.

Имат ли различни названия или пък да си чувала стари названия на тези мрежи?

Има найлонки, има и капронки. Найлонките, предимството на мрежите е, когато водата е бистра както сега. Малка и бистра, работиш с найлон през деня, ако искаш. А, ако искаш да излезеш вечер, работиш с капрон, по-здрава мрежа.

Ами ти някога работила ли си изобщо, нали със старите мрежи, с памучните мрежи?

Не. Виждала съм ги, но не съм работила.

Коя риба се хваща най-рядко?

Моруната, есетрата, това са редки риби.

Е, те са забранени сега и за улов.

Да. Те бяха забранени пет години. Сега удължиха за още пет години.

И рибар, ако хване някоя есетра или моруна, какво прави, целува я и я връща ли?

Ами, не знам, едва ли, ако трябва честно да си говорим.

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Ами, казаха ми, че някаква риба михалца имало, много ценна?

Зимата излиза. Сега в момента тая риба я няма.

Ама те предават ли я на борсата, както тая?

Да.

Коя е най-голямата риба, която ти си улавяла?

Ами, най-голямата ми риба е един сом от 52 килограма.

И как се случи, разкажи ми?

Ами, бяхме с племенника ми за риба. Пуснахме веднъж, пуснахме втори път - нищо. И той беше отчаян, че беше със зъбобол. Аз пък вечерта не можах да спя, бях с бъбречни кризи. На другия ден нито на мен ми се излизаше, нито на него. И така стояхме двамата отчаяни в лодката. И като изкарахме първия път, нямаше нищо. Втория път нямаше нищо. И викам: „Аньо, какво ти става?“, и той: „Е, какво, няма риба, цяла нощ не съм спал, боли ме зъб.“ Викам: „Не се отчайвай, не се отчайвай, ей сега ще хванем.“ И той вика: „Ай, дано!“ И почваме да вадим. Половината мрежа мина - няма нищо. И по едно време той вика: „Идва нещо, идва, идва!“ И като започна, излезе сомът така и му забихме бурите и го качихме в лодката.

Какво му забихте?

Бура се казва, една кука желязна с дървена дръжка.

Уред?

Да. Тука му викат бура. На друго място е различно.

Как си чувала на другояче да се казва?

Има и темляк, пак това желязо. Пак румънски думи, използват тука повече. А на български е кука, желязна кука.

Сом каза, че е било?

Да.

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

А как се лови на кльонк?

На кльонк - с въдица. Пускаш въдицата, зависи колко от водата, просто да не опира баш по дъното, една кука с въже. И другият човек бие на кльонк. И просто самият звук на този кльонк дразни сома. И на въдицата има стръв, да кажем, зависи по кое време е. Или, ако намериш коропишница, слагаш коропишница най-добре. Някои слагат на дроб, някои - на рибка, и тъй.

Какво пък е коропишница?

Попово прасе.

Да, аз съм чувала, че сомът много кълве на такова нещо.

Да, много му харесва.

И това е специално стръв за сом на въдица. Или дроб - какъв дроб?

Да, да. Дроб от магазина, купуваме дроб и слагаме. И той просто по миризмата на кръвта идва.

Милена, кога се риболува? Ти кога ходиш за риба - денем, нощем, сутрин, вечер?

Различно. Сега, примерно, излизам на тая малката вода вечер.

От какво зависи?

От водата, от нивото на водата много зависи. Сега както е бистра водата и малка, каквито и мрежи да пуснем, те се виждат. И няма, просто не можем да хванем. И вечер излизаме, като се стъмни.

След залез слънце?

Да, като се стъмни и започваме да работим.

А напролет?

Когато е голяма водата, излизаме през деня. Вечер при голяма вода обикновено, и зависи и от тоната, където се работи, няма риба. На някои тони има, на някои по-дълбоки няма.

Ама защо? Тя какво прави? Крие ли се? Вижда мрежата ли?

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Ами тя просто излиза към брега вечер. И тоната, тя ако е навътре, примерно по-навътре от брега, ти не можеш да я хванеш. Тя се изтегля към брега рибата.

Рибата се изтегля към брега?

Да, да.

Кои риби са на пасажи и кои са по сами?

Пасажна риба е скумрията, толстолобът... Някой път и мряната - зависи. През пролетта, когато рибата е на бой, почти всяка риба е пасажна, защото гонят женските да ги оплождат...

Това ли значи „на бой“?

Да, да, когато рибата се бие, за да се размножава. Така му казват тук рибарите.

Колко най-много риба може да влезе в една мрежа?

Зависи. Сега, примерно, съм хващала толстолоб по 44 бройки в една мрежа от 90 метра. Толстолобът тогава беше по 4-5 кило.

От какво зависи слуката, Милена?

Ами някой път и от времето, и най-вече от инструмента. И от мястото, къде може да намериш.

В какъв смисъл от инструмента?

Зависи как ще си направиш мрежата.

Какво значи как да си направиш мрежата?

Как да си вържеш мрежата просто. Ние си купуваме мрежи, плат. Купуваме си въжета, купуваме си радини. И чак след това вече започваш да си връзваш мрежата. Някои я връзват по-сбита, някои по... Направата на мрежата много зависи от връзването.

За да не ти избяга рибата?

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Не, просто да хванеш. Не, за да не избяга. Мога да ви покажа мрежи и да ви обясня. Примерно по-миналата година бяхме 4-5 лодки, почти всичките хващахме риба. Едни от колегите не хващат риба. Викам, туй е невъзможна работа, поне една риба да не хванат. Опънахме мрежата, като погледнахме, тя върви на една страна. Окоето на радината трябва да върви така, а тя върви така. Неправилно са я вързали и не могат да хванат риба.

Поправихте ли им я?

Обяснихме им, какво трябва да направят. Те си развалиха мрежата. Вързаха я отново, както им се обясни и започнаха да хващат.

Това значи инструментът ти да е добър?

Да, да.

Ами, ако срещнеш някой, дето носи късмет или някой, пък дето да е кутсузлия?

Аз не вярвам в такива работи.

Ами, ако сънуваш нещо?

Просто излизам и казвам: „Отивам и ще хвана!“ . Това е.

Значи все пак си имаш нещо, което си казваш?

Да.

През зимата лови ли се все още риба?

Да.

Как е? Трудно ли е? Замръзва ли Дунавът?

Когато замръзва Дунавът, не можем да излезем. Но когато не е замръзнал Дунавът, стига да няма буря, излизаме и си работим. Носим толстолоб, платика, зависи. Но най-вече толстолоб излиза зимата.

Можеш ли да ми подредиш примерно, през зимата излиза това, през пролетта - това?

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

През зимата излиза повече платика и толстолоб. А пролетта излиза абсолютно всичко, всякаква риба.

Лято, есен?

До есента почти всякаква хващаме. А вече зимата чакаме на толстолоба, на платиката. Някоя бяла риба, ако се обади, и така.

Чувала ли си в миналото по тукашния край рибарите да са разказвали, да ловят риба през дупка в леда?

Да, хващали са. Дори и ние сме го правили.

Така ли?

Да. Горе на остров Джорджеску има един ръкав, който е от нашата страна. И там минахме по леда и направихме дупка с машинка за дърва. Направихме от единия край една дупка и от другия - друга. Пуснахме мрежа и хванахме доста риба.

Ама трябва да е голяма? Обясни ми го, как пускаш мрежа през дупката?

Ами то има течение и така.

Колко голяма е дупката?

Зависи, колко ще я направиш. Просто да може мрежата да влезе и да минава.

Цялата мрежа трябва да влезе?

Ами тя може да бъде по-прибрана и после се отваря.

И защо са две дупките?

За да можем да я прекараме с една пръчка от първата дупка до втората и да я сложим да стои така, на станок.

Мрежата отдолу под леда и после като се хване рибата?

Почваш да дърпаш от единия край и изкарваш.

И излиза през дупката заедно с рибата?

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Да, да.

Ама това - кой? Някой знаеше?

Това съпругът ми ми го каза и го практикувахме с още един колега.

Тука помните ли да е замръзвал Дунавът?

Да. 83-а година или и 84-а ли беше замръзнал. По-миналата година пак беше замръзнал. Когато е малка водата и има студове, замръзва. Ние винаги се молим да бъде водата голяма, защото когато е по-голяма, не замръзва и можем да излизаме.

Да, разбирам те. А наводнения, големи наводнения?

А, при нас не се случват такива работи. Понеже бреговете са високи и нямаме наводнения при нас. 80, чакай, значи 90 и коя година, но пак не може да се каже, беше стигнала почти до бараките. Бараките ни бяха пълни до коляното.

Там горе, където са ви бараките по посока до казана?

Да. Тука, където слизахте по стъпалата бараките ни, до там беше пълно с вода до коленете. 99-а, ли беше, 2000-та ли, нещо такова. Но иначе от толкоз години е нямало.

Как се разбирате с птиците? Пречат ли птиците на мрежите? Някои птици да ядат рибата, да късат мрежи?

Не, не. По някой път, когато сме пускали мрежи, сме хващали във водата някой корморан, който се е гмурнал. Но ние гледаме да ги плашим, защото после трудно се вади от мрежата. Ако е жив, когато почнем да вадим, посяга да хапе. А пък, ако течеш малко повече, той се е удавил и е по-лесно. Но, ако е жив, хапе.

А кои птици ядат най-много риба?

Кормораните. Другите птици - не. И те са забранен вид, ама доста риба унищожават.

А кои животни ядат риба? Има ли животни, които ядат риба?

Ако са гладни, аз съм виждала чакали, които ядат риба. Примерно сме хвърлили някоя рибка или чистим от мрежата маломерна риба и я пускаме, но тя не е оживяла и водата я е изхвърлила на брега. Виждали сме, как чакалът я яде.

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Къде, тука или на острова?

По бреговете. Катър имам там, кон.

Чувах го, ама реших и да проверя. По бреговете, казваш. Какви са ви взаимоотношенията с граничарите?

Нямаме право да минаваме средата на Дунава от другата страна.

Средата на Дунава от другата страна къде се пада тука във вашите владения?

Ами мислено поглеждаш и гледаш да не минаваш от другата страна. Трябва да бъдеш долу-горе от тази страна.

Помагат или пречат на рибарите?

Ние нямаме работа с тях. Ако случайно нещо нарушим, идват и ни предупреждават, че сме минали в техни води да се дръпнем. А най-често гледат да ни хванат и да ни занесат там, в Румъния.

Не разбрах?

Ако случайно сме минали средата на Дунава има някои, които идват и те предупреждават, да си влезем във водите. А има други, направо връзват лодката и те носят на румънския бряг.

И там?

Имат право да те съдят, да ти вземат инструмента и да те върнат обратно, където нашите пак те съдят, и така.

Тука случвало ли се е на някои от рибарите?

Да, много. Имаше рибари, на които им вземаха лодките, моторите. Просто нямаха пари да си платят сумата в евро, за да си вземат инструмента и си оставиха там всичко. А имаше и такива, които си платиха и им върнаха оборудването. Други, които хванаха да бият на ток им взеха всичко и ги съдиха, нищо не им върнаха.

Това с биенето на тока?

Нямаме право. Това е подсъдимо. Браконьерство си е един вид.

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Каза ми, че ги има много?

Да, повечето са румънци.

А българи има ли?

И българи се намират.

Тукашни хора има ли?

Тукашни няма, но идват с лодки от други места, на които не можеш да кажеш нищо. Гледаш един пистолет отстри на кръста, не знаеш, кой какъв е, и какво ще ти направи. И си мълчим.

Разбирам те. Каж ми сега, коя ти е най-любимата, как се прави, коя риба за какво готвене е най-добра? Коя риба как се прави?

Зависи. Примерно за рибена чорба аз предпочитам няколко вида риба, защото става по-вкусна чорбата. 2010-а година тука се явихме на един конкурс с мъжа ми и спечелихме първо място за рибена чорба. Има си тънкости, какво слагаш и т.н.

Сподели някоя тайна.

На конкурса бяхме осем отбора, като имаше пет отбора наши и три румънски. Организаторите ни дават риба от борсата, за да правим чорба. Аз обаче предпочетох да не вземам оттам, защото рибата е замразена. Питах, какъв вид ще бъде рибата и си приготвих моя прясна риба. А тайната ми беше, че сложих в чорбата мазнина от чига. Румънският отбор дойде, и като видяха чорбата попитаха, защо е така жълта рибата, защо е жълт бульонът? Ние казахме, че сме сложили олио. Излъгахме с моя мъж, че сме сложили олио. Тя каза: „А, не. Това не е олио.“, защото ние не казахме, какво е.

Ясно. Рибата, която хващаш, вероятно я предаваш на борсата, за да си изкараш прехраната?

Да. Имам доста хора, които идват и купуват направо от вкъщи. Когато нямам клиенти, я давам на борсата. Те предпочитат да я вземат от мен по-прясна и по-евтино, отколкото когато влезе вече в борсата. Там вече цената **йй** се вдига.

Съхраняваш ли някак за зимата риба или не, защото вие живеете край реката?

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Не. Аз мога по всяко време да отида да хвърля и когато искам да си изкарам прясна риба.

В смисъл, нямате навици да консервирате?

Аз си суша. Сега като започне да излиза морунажа или по-едра платика, гледам да си изсуша. Защото има някои хора, като ми дойдат на гости: „Добре де, ти си рибарка. Дай една сушена риба!”

И ти даваш?

Да.

Ами, извинявай, че така ще те попитам, но примерно имала ли си свекърва, която да те научи на някакви гозби, някакви храни, рецепти?

Нямала съм свекърва. Когато се омъжих, свекърва ми беше починала.

Извинявай, нали просто затова така попитах!

Просто съм питала съм тоз - оня.

Като чувам, мъжът ти ти е помогнал.

Не съм се срамувала да питам. И съм питала, кое как се прави.

Тъй като Тутракан е много стар град, поминъкът е рибарски, помниш ли, да е имало или пък да са си говорили рибарите, да са правили общоградски празненства, веселби, когато има много голяма, много богата година, много богат улов?

Рибарите обикновено се събирате по пет-шест лодки на брега. Всеки си носи винце или пържолки, мезенце. И докато чакаме, си правим банкетчето на брега. Докато лодката се изтече, ние сме си покрай огъня и си правим моабета.

Няколко пъти ми казваш: „Докато лодката се изтече”. Обясни ми го!

Ами примерно, от тоната, където работим, качваме с лодката 100-200 метра нагоре по течението, пускаме мрежите и с лодката „течем” до тоната.

Мрежата е пусната...?

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Да, мрежата си е пусната, другите си чакаме на брега да се върне лодката. Или като излезе се обаждаме по телефона. Ако е вечер, си даваме сигнал с прожектор, че сме изкарали мрежата, за да пуска другата, да не се бавим, и така.

Колко пъти минаваш всъщност твоята лодка?

Зависи. Ако има риба, аз съм хвърляла по 17-18 тона на ден. Зависи и от лодките, колко има на брега. Аз обикновено гледам да си изчистя тона, където да си работя сама или още една лодка. Така се надявам, че колкото повече хвърлям, повече риба да хвана. Иначе трябва да чакам другите пет или шест лодки и за цял ден ще успея да хвърля 3-4 пъти. Не си струва.

Ти си съвременна жена. Няма да те питам ходиш ли на черква да палиш свещ.

На Никулден ходя. Запалвам си една свещичка или просто... И никога на Никулден не ходя за риба. Предния ден може, на следващия ден - също, но на този ден не излизам никога. Празнувам си с приятелите, деня на рибаря, черпим се.

Имаш мъж и син?

Да. И снаха.

Благодаря за интервюто!

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Име на съставителя/редактора: БРТПП

Адрес: ул. „Войводова“ 12-14 Русе

Телефон: 082507606

Електронна поща: info@brcci.eu

Проектът “Мемофиш” е съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие по Програма Интеррег V-A Румъния-България.

Стойност на финансирането от ЕФРР: 423 921.71 евро

Проект „Мемофиш. Памет и бъдеще. Истории за дунавската цивилизация“,
eMS ROBG-420

Дата на публикацията: декември 2018 г.

Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната
позиция на Европейския съюз

www.interregrobg.eu

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

www.interregrobg.eu